

Nunatsinni Nakorsaaneqarfik

perlerornermut akiuussutissiineq pillugu ilitersuut.
Nutarterneqartoq oktober 2016

Perlerorneq tassaavoq tappiorannartumik virusimik perlerulersitsisartumik - nalinginnaasumik uumasumit perlerortumit kiitinnikkut- tunillatsinneq. Nappaat qaratsakkut aseruuttoortitsisarpoq, noqartitsisarluni nukillaarnermik kinguneqartitsiarluni nakorsaaneqanngikkunilu toqussutaasarluni.

Tappiorannartoq virus perlerulersitsisartut

-ataatsimut isigalugit tallimanut immikkoortiterneqarsinnaapput, imm. siulliit tassaallutik tappiorannartumik perlerulersitsisartumik nalinginnaasumik taaneqartartut. Nalinginnaasumik perlerorneq Kalaallit Nunaanni uumasuni nappaalassutigineqalersartuuvoq, nappaallu tuniluuttoq teriannissat akornanni attanneqarluni, piffissap ilaani qimminut qimuttunut uumasunullu miluumasunut allanut- soorlu tuttunut savanullu siaruaattarluni.

Uumasuni nappaammut ersiutit:

Uumasooq perlerortoq tappiorannartumik qisimigut aniatsisarpoq. Inuk uumasumit perlerortumit kiineqarnikkut imal. assaat ikeqarpata taakku aqutigalugit tunillanneqarsinnaavoq. Uumasut perlerortut nappaammut ersiuteqalersinnatik ullut 14-it pallillugit qisiat tunillannartoqalereersinnaasarpoq.

Uumasut perlerortut pissusaat allangortarpoq ass. teriannissat qimminut inunnullu nujuillisarput. Qimmit saamasut tassangaannaq saassussiumatuunngortarput. Perlerornermut ersiutit allat tassaasinnaapput: niviugaatitanik kiisinaqattaarneq, ungitlererujussuarneq, annertuumik eqqissiveqannginneq, annilaanganeq, sunik tamanik – ass. issumik ujaqqanillu kimmaaneq, niaqqup pissusissarinnigisamik inissinnera, kamarujussuarneq, nuakoorneq, alleqqup imal. timip tamakerluni nukillaarnera.

Uumasut perlerorsorisat iliuuseqarfiginissaat:

Uumasut perlerorsorisat perlerortullu tamarmik ingerlaannaq Uumasunut Nakorsaarfimmitt Inuussutissalerinermullu Oqartussaarfimmitt (e-mail:uumasut@nanoq.gl), politiinut imal. kommune-fogedimut, nappaammik perlerornermik akiuiniarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 22, 17. september 1997-imeersoq naapertorlugu, nalunaarutigineqassapput. Uumasooq toqunneqareerpat

perlerornermut misissugassanngorlugu Qallunaat Nunaannut nassiunneqarnissaa, uumasut nakorsaasa pisortaannit tamatigit naliliivigineqasaaq. Uumasup niaquagut pinnagu uummaterornissaa pingaaruteqarpoq. (kommunip qimminik angalaannartumik toqoraasartua attavigiuk). Uumasup niaqua qeritineqasaaq Peqqinnisaqarfimmilu pineqartumi tigummineqassalluni timmaalu ikuallanneqassalluni. Kommunip qimminik toqoraasartua tamatumunnga ikiuussinnaavoq. Uumasunut Nakorsa-qarfimmit Inuussutissalerinermullu Oqartussaarfimmit nassiussivissat tunniunneqassapput nassitsinerlu tassan-nga akilerneqarluni.

Tunillatsissimasinnaanerup kinguinngua akiuussutissinneqarneq:

Sisamariarluni akiuussutissinneqareermermi, akiuussutissap annertussusaa tappiorannartut perlerulersitsisartut nalinginnaasut suujunnaarsinnissaannut naammappoq.

Akiuussutissinneqarsimannigtsuni perlerornerup tappiorannartuinik nalinginnaasumik tunillatsissimasinnaaneq:

Katillugit sisamariarluni- ulloq siulleq, pingajuat, arfineq aappaat ullullu 14-it qaangiunneranni akiuussutissiisoqasaaq. Siullermik akiuussutiissinerup peqatigisaanik perlerornermut akiuussutissamik inuup aavaneersumik, oqimaassuseq apeqqutaatillugu kiilumut 20 IE. akiuussutissiisoqasaaq. Akiuussutissaq nalinginnaasoq inummeersorlu illugiinnik kapitinnikkut akiuussutissiisutaassapput. Ajornanngippat akiuussutissaq inuup aavaneersoq ikimut taannalu kaajallallugu akuliunneqasaaq, sinneralu nukikkut kapuutigineqassalluni. Aap akuanit akiuussutissiaq aallaqqaammulli nakorsaasiunneqarsimannigippat siullermillu akiuussutissinneqarnermiit sulii ullut arfineq pingasut qaangiussimannigippata, tamatuminnnga nakorsaasiisoqartariaqarpoq.

Akiuussutissineqareersimasuni perlerornerup tappiorannartuanik nalinginnaasumik tunillatsissimasinnaasuni:

Inuit ukiut tallimat kingulliit iluanni pingasoriarlutik – (ulloq siulleq, ullut arfineq aappaat ullullu 28-issaanni) akiuussutissinneqareersimasut perlerornermillu tunillatsissimasinnaasut, katillugit marlunnik -ulloq siulleq ullu-

Landslægeinstitutionen i Grønland, Box 120, Intaleqqap Aqq. 2, 3900 Nuuk
Telefon: 34 51 92 Telefax: 32 51 30 e-mail: nun@nanoq.gl

Ilu pingajussaanni akiuussutissiisoqassaaq. Inuit taakku akiuussutissamik inummeersumik akiuussutissinneqassanngillat. Inuit ukiut tallimat sinnerlugit matuma siorna akiuussutissinneqaqqaartut imal. tamakkiisuunngitsumik akiuussutissineqarsimasut akiuussutissinneqarsimangitsutut isigineqassapput. Illersuutissaqartuarnissaq qulakkeerniarlugu periarfissat allat - ilaatigut timip nammineq akiuussutissiorsimanera aaversinnikkut misissorneqarsinnaapput.

Ikinik passussineq:

Tamatigut ikit passunneqassapput. Kilerneq/kiggeq piarnerpaamik qaqorsaaserlugu imermik annertuumik kuutitsivigalugu salinneqassaaq.

Tunillatsissinnaanermut atatillugu akiuussutissiineq:

Inuussutissarsiummut atatillugu perlerornerup tappioranartuanik tunillatsissinnaanermi (savaatillit qimminillu akiuussutissiisartut ilanngullugit) allamilluunniit naapertuuttumik patsiseqarnermi, pitsaaliiniarluni akiuussutissiisoqarsinnaavoq.

Pingasoriarluni ulloq siulleq, ullut arfineq aappaanni ullullu 28-issaanni akiuussutissiisoqassaaq. Perlerorner-

mik eqqugaajuarsinnaasunut ukiup ataatsip qaangiunerani akiuussutissiisummut sakkortusaammik siullermik akiuussutissiinissaq innersuussutaavoq. Tamatuma kingorna ukiut tallimakkaarlugit akiuussutissiisummut sakkortusaammik akiuussutissiisoqartassaaq. Immikkorluinnaq ittuni, akiuussutissiisummut sakkortusaammik akiuussutissiinerit, aammi akiuussutissap annertussusaa naapertorlugu akuttussusilerneqassapput. Akiuussutissap annertussusaa 0,5 IE/ml inorpagu sakkortusaammik akiuussutissiisoqassaaq.

Qimminik akiuussutissiisartoq, marloriarluni akiuussutissinneqareertinnani, tassalu ullut arfineq aappaasaat qaangiutsinnagit suliaminik nangitsisariaqanngilaq.

Akiuussutissanik pissamaateqarneq:

Perlerornermut akiuussutissaq akiuussutissarlu inummeersoq Statens Serum Institut-imiit piniarneqartarput. Sinerissami peqqinnissaqarfiup qitiusumik immikkoortuini tamani, taakkunani immikkut naliliineq tunngavigalugu, akiuussutissanik inuup aavaneersunik akiuussutissanillu nalinginnaasunik naapertuuttumik annertussusilinnik sillimmateqarnissaq, Nunatsinni Nakorsaanerup innersuussutigaa.

Nunatsinni Nakorsaaneqarfik, oktober 2016

Henrik Trykker
Nunatsinni Nakorsaaneq

Inunnik perlerornermut akiuussutissiineq pillugu ilitersuut, 1999-imi oktobarip ulluisa 28-anni ilitersuusiamut taartaavoq.

Landslægeinstitutionen i Grønland, Box 120, Intaleeqqap Aqq, 2, 3900 Nuuk
Telefon: 34 51 92 Telefax: 32 51 30 e-mail: NUN@nanoq.gl